CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR:	**PWYLLGOR ARCHWILIO**
DYDDIAD:	**11 RHAGFYR 2013**
TEITL YR ADRODDIAD:	**PROSIECT CYFALAF TAI TREF YNYS MÔN**
PWRPAS YR ARODDIAD:	**GWYBODAETH YN UNOL A CHAIS GAN Y PWYLLGOR ARCHWILIO**
ADRODDIAD GAN:	**ARTHUR OWEN**
GWEITHREDU:	**ER GWYBODAETH**

Ym mis Medi 2009, cynigiodd LIC gynllun £8.738M i CSYM yn cychwyn ym mis Medi 2009 ac yn gorffen ym mis Mehefin 2013. Roedd hwn yn rhan o Raglen Gogledd Cymru a oedd werth £37M. Cymeradwywyd hwn gan y Pwyllgor Gwaith ym mis Ionawr 2010 a dyma oedd y Strwythur Llywodraethiant:-

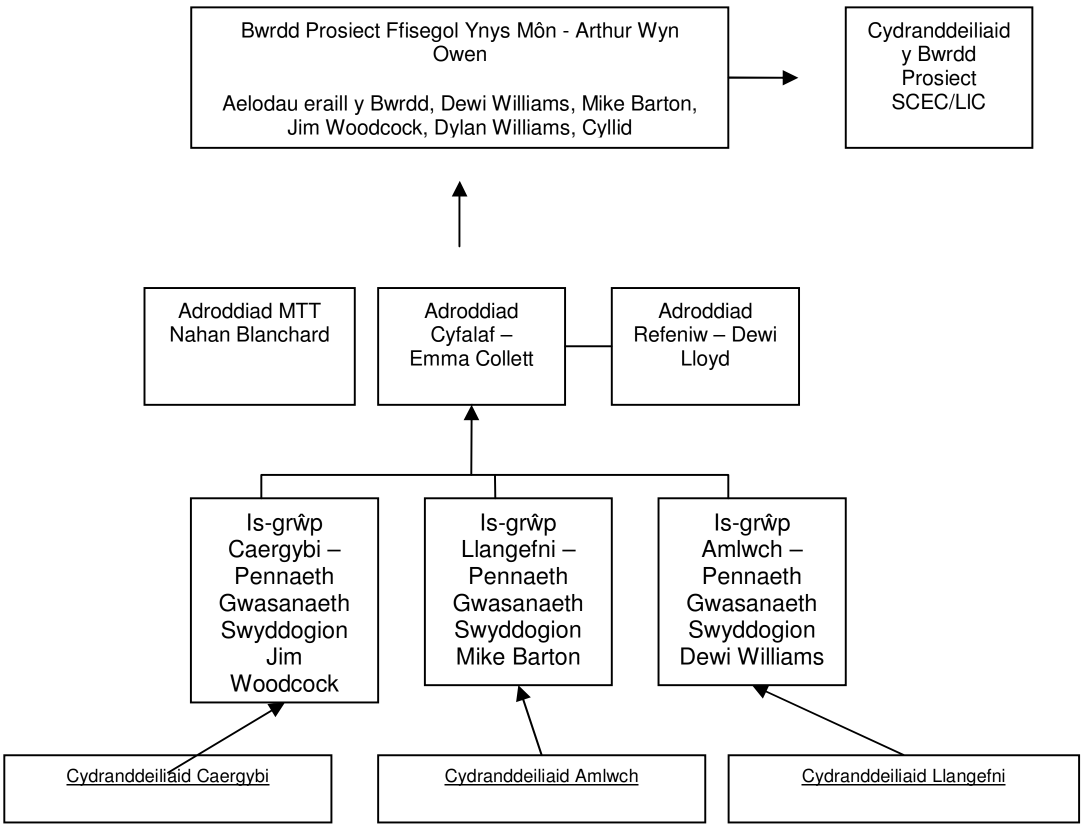

Dyma'r allbynnau sy'n gysylltiedig â'r gwariant hwn:-

	Gwaith Gwella Ffisegol	Nifer y Swyddi gros a grewyd	Eiddo a adnewyddwyd neu a grëwyd	Swyddi a sicrhawyd	Mentrau y darparwyd ar eu cyfer	Tir a ddatblygwyd	Nifer y bobl ddefnyddiodd y gwasanaethau	Sefydliadau a gefnogwyd yn ariannol	Buddsoddiad a ddenwyd
Targed Newydd	3	10	1900	40	6	0.016ha = 160m2	1000	2	£500,000
Yr hyn a gyflawnwyd mewn gwirionedd	**3**	**14**	**3039**	**56**	**10**	**268**	**3887**	**1**	**£7,000**
Cyfanswm Posibl	3	38	1957	38	10	928	0	1	£871,875.00

Yn ystod oes y prosiect, mae LIC wedi ailbroffilio ac ymestyn ei gynllun £37M ac o'r herwydd, mae CSYM hefyd wedi cael nifer o gyfleoedd i ailbroffilio ac ymestyn.

Ym mis Mawrth 2011, cafodd CSYM gyfle i ailbroffilio elfen Ynys Môn o Gynllun Gogledd Cymru, yr un modd â'r holl awdurdodau eraill gan ddiwygio dyddiad cwblhau CSYM o fis Mehefin 2013 i fis Medi 2013 er mwyn caniatáu rhywfaint o hyblygrwydd gyda hawliadau ac ati.

Mae'r drefn gyllido'n gymhleth ac yn cynnwys :-

Cyllideb	3 Tref (£k)	Cronfa Gyffredinol (£k)	MTT(£k)
ERDF	1763 Caergybi 1865 Llangefni 1460 Amlwch 830.525 RhP a Reveniw	1770	
CSYM			175
Cadw			60
HLF		874	128
PEG		175	55
Cyfanswm	5918.525		
	£8737.525		
		£3237	

Oherwydd i'r prosiect gael ei ailbroffilio wedi iddo gychwyn, bu modd iddo gyflawni a diwallu nifer o ofynion y cyrff cyllido cyn i'r gwariant gael ei awdurdodi.

Ym mis Ionawr 2012, achubodd CSYM ar gyfle arall i ailbroffilio. O'r herwydd, bu modd cyflawni'r isod:-

- Roedd allbynnau ar gyfer CSYM yn dibynnu'n bennaf ar grantiau gan y sector preifat. Roedd y sector preifat a'r cynnydd a wnaed yn arafach na'r disgwyl ac o'r herwydd,

roedd **amser ychwanegol i ganiatáu i'r prosiectau sector preifat dyfu yn hanfodol er mwyn sicrhau'r allbynnau.** Roedd ailbroffilio yn fodd i ni gyflawni'r hyn yr oeddem yn ei ddymuno.

- Mae cyflawni'r cynlluniau sector preifat a gadael iddynt ddatblygu wedi bod yn fodd i ni **ddenu cryn dipyn o arian sector preifat** yn ychwanegol at y cyllid cyfatebol.

- Oni fyddai'n ailbroffilio hwn wedi cael ei ganiatáu, byddai wedi golygu dwyn rhai o'r prosiectau sector preifat i ben a sefydlu yn eu lle brosiectau cyhoeddus na fyddent efallai, wedi cyflawni'r allbynnau a nodir uchod.

- Caniataodd yr ailbroffilio hefyd **i'r arian Rheoli Prosiect a oedd dros ben gael ei ailddyrannu ar gyfer y cynlluniau eu hunain** yn hytrach nag ar gyfer eu rheoli ac ystyriwyd bod hynny'n well defnydd o'r arian.

- **Gwneud y mwyaf o'r potensial i ddenu cyllid pellach** – Petai cyllid ychwanegol ar gael oddeutu 2014/15, byddai CSYM, oherwydd ei fod wedi ymestyn ei raglen yr un modd ag awdurdodau eraill, mewn sefyllfa i gymryd rhywfaint o'r cyllid ychwanegol.

- **Cynnal momentwm** – Mae'n bosibl fod cynlluniau LIC ac Ewropeaidd newydd ar y gorwel ac mae'n bosibl y gallai ymestyn y cynllun fod o fudd i brosiectau oherwydd byddai'n sicrhau parhad.

Felly, deuir i'r canlyniad nad llithriad oedd hyn ond, yn hytrach, ailbroffilio a oedd wedi'i gynllunio er mwyn sicrhau'r manteision mwyaf posibl.